

Programové prohlášení kandidáta na funkci děkana Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně

Seberealizace – Spolupráce – Transparentnost

Jaroslav Katolický

Vize

Fakulta strojního inženýrství, do jejíhož čela jsem se rozhodl kandidovat, je druhou nejstarší a se svými více než 4 500 studenty také druhou největší fakultou Vysokého učení technického v Brně. Díky své spolupráci s prestižními zahraničními univerzitami, návazností na praxi, dobrému pracovnímu uplatnění svých absolventů i kvalitní vědecko-výzkumné činnosti se řadí mezi nejlepší vzdělávací instituce. Byl bych rád, kdybychom společným úsilím ve všech oblastech činnosti dosáhli toho, že si naše fakulta své výjimečné postavení mezi ostatními strojními fakultami v České republice nejen udrží, ale ještě je posílí.

Zviditelněme však více naši fakultu také v zahraničí a společně dokažme obstát v mezinárodní konkurenci. Abychom toho dosáhli, budme otevřeni novým trendům a pružně reagujme na změny vnějších podmínek. Společně pro naši fakultu získávejme ty nejlepší studenty. Mějme přitom na paměti, že právě oni představují základ budoucího lidského potenciálu fakulty a mnozí z nich budou pokračovat v naší práci. Akademické pracovníky, kteří jsou hnacím motorem fakulty, zbavme neúměrné byrokratické zátěže a uvolněme jim tak více prostoru pro jejich vlastní tvůrčí seberealizaci. Studenti i akademičtí pracovníci tráví na fakultě velkou část svého života, usilujme proto společně o to, aby se z fakulty stalo „dobré místo pro život“, a to jak ve smyslu společenském, tak i co se týče kvality prostředí a jeho vnitřního zkulturnění.

Nemá smysl uvnitř fakulty vytvářet prostředí vzájemné konkurence. Je naopak důležité, abychom svoje síly spojili v prosazování lepšího postavení fakulty jako celku, a to nejen v rámci VUT v Brně, ale i České republiky a okolního světa.

Jaroslav Katolický

Programové prohlášení kandidáta na funkci děkana Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně

Role děkana a proděkanů

Děkanovo jednání musí vycházet z jeho vize, cílů a záměrů, které jsou veřejně známé a k nimž má možnost se vyjádřit každý akademický pracovník. Činnost děkana a proděkanů chápu jako službu akademické obci, přičemž manažerské přístupy – ač jsou někdy nezbytné – nesmí v žádném případě poškodit akademickou kulturu samosprávy. Vedení fakulty by se mělo posunout směrem k větší profesionalizaci, přičemž se musí opírat o kvalitní analytické zázemí a výkonnou administrativu.

Management a řízení

Výkonné a kooperující ústavy, resp. pracoviště, jsou základem každé silné fakulty. K tomu, aby se jejich zaměstnanci mohli plně soustředit na plnění primární role svých pracovišť, však potřebují efektivní děkanát, který jim bude poskytovat kvalitní a zároveň rychlé servisní služby. Vedoucí technicko-hospodářští pracovníci proto musí být podřízeni akademickému vedení fakulty, pro jejíž akademickou obec pracují.

Minimalizace byrokratické zátěže akademických pracovníků fakulty by měla být hlavním smyslem činnosti děkanátu. Realizace tohoto cíle nebude pravděpodobně vůbec snadná a bude na druhou stranu vyžadovat, aby i fakulta poskytla administrativním pracovníkům dobrou pracovní perspektivu a adekvátní finanční ohodnocení.

Dobré soužití ústavů a pracovišť v rámci fakulty není možné bez dostatečné informovanosti, vzájemného respektu a transparentního řízení. Veškeré koncepční kroky proto musí být podloženy předchozími analytickými studiemi a projednány v komisích akademického senátu, které by se ke konkrétním materiálům měly vyjadřovat již ve fázi jejich zrodu. Je také potřeba rozvinout těsnější spolupráci jednotlivých komisí senátu s příslušnými proděkany, která by měla sloužit jako zpětná vazba pro rozhodování na úrovni vedení fakulty. Jsem přesvědčen, že v této oblasti dokážu navázat na svoji dlouholetou práci v akademickém senátu a plně využít tam získaných zkušeností.

Kolegium děkana, které plní úlohu jeho hlavního poradního sboru, by mělo zasedat ve dvou složeních: (1) užším, tvořeném děkanem, proděkany, tajemníkem, předsedou akademického senátu a zástupcem studentů delegovaným akademickým senátem; a (2) širším, doplněným o ředitele ústavů a vedoucí specializovaných pracovišť.

Provoz a hospodaření

Trvalé úsilí o transparentní rozpočet, jasně daná rozpočtová pravidla, ekonomickou efektivitu a rozpočtovou stabilitu považuji za samozřejmost. Jedině tak je možné naplnit princip, že finanční prostředky by měly končit u těch, kdo je tvoří, tj. na ústavech a pracovištích fakulty.

Je nutné vyřešit dislokace a rekonstrukce budov v areálu Technická 2896/2, zejména pak budovy A1. Přitom chci mít na zřeteli zachování kompaktnosti areálu a volbu ekonomicky racionálních řešení,

která dlouhodobě povedou k nízkým provozním nákladům. Důsledné využití elektronického systému pro správu budov by mělo umožnit stanovení reálných nákladů na energie odebírané jednotlivými ústavy, resp. pracovišti, a tak přinést snížení centrálních režii. Fakultní areál by se měl více otevřít studentům, aby vzhledem k současné dislokaci, byla všechna pracoviště dobře dostupná (zejména budova D5). Považuji také za vhodné postupně využít parkové plochy pro relaxaci i pořádání nejrůznějších společenských akcí.

V oblasti informačních systémů je pro fakultu bezesporu výhodné podporovat centralizaci agend informačního systému VUT, jejich dvojjazyčnost a přístup prostřednictvím webového rozhraní. Pro specifické činnosti fakulty je důležité dále rozvíjet fakultní informační systém HeRoDis. Webové stránky fakulty, stejně tak jako její profily na sociálních sítích, musíme vnímat jako výkladní skříně fakulty a podle toho také přistupovat k jejich správě.

Akademická obec

Fakultu nedělají tím, čím je, pouze výsledky její vzdělávací, vědecké, výzkumné či vývojové činnosti, ale zejména lidé, kteří za nimi stojí. Akademická obec proto musí být funkční komunitou, jejíž soudržnost se bude opírat o sdílení společných pozitivních hodnot při veškeré rozmanitosti odborností a zájmů jejích členů. To nebude možné bez vytvoření vhodných institucionálních podmínek, které podpoří rozvoj vnitřní kultury fakulty. Chci usilovat o to, aby přátelská atmosféra, záruka akademických svobod a naplňování etických principů se staly samozřejmostí.

Přeji si, aby nové vedení fakulty více rozvíjelo spolupráci se studentskými organizacemi a podporovalo tvůrčí studentské aktivity, které jednak posilují sounáležitost studentů s fakultou, jednak přispívají k její popularizaci. Jedním z mých cílů v této oblasti je dokončení studentského vývojového centra v budově C3, kde najdou své zázemí nejenom již etablované (např. Formula Student, Dragonfly pneumobil), ale i nově se formující studentské vývojové týmy.

Vzdělávací činnosti

Vzdělávací i vědecká, výzkumná a vývojová činnost musí na fakultě koexistovat ve vzájemné symbióze, přičemž ani jedna z nich by neměla být upřednostňována před druhou. V posledních letech však bohužel vzdělávací činnost, přestože je základním posláním univerzity, stojí ve stínu vědecké, výzkumné a vývojové činnosti. Proto společně podpořme veškeré investice do zvyšování kvality výuky a usilujme o to, aby dobří pedagogové byli oceňováni stejně jako dobří vědci. Bez zaujatých a vzdělaných studentů nemá naše fakulta budoucnost.

Fakulta disponuje širokým spektrem oborů, které společně se strukturou výuky a její kvalitou dělají studium na Fakultě strojního inženýrství atraktivním. Přesto je nutné se postupně připravit na snižující se počet studentů daný demografickou situací. Důraz chci klást na získávání talentovaných studentů středních škol a na podporu spolupráce s jejich učiteli. Jsem přesvědčen, že ruku v ruce s tím je zapotřebí mnohem více provázat vědeckou a tvůrčí činnost s činností vzdělávací a vést studenty k větší kreativitě

a samostatnosti. Prakticky to znamená uvážlivé zavádění nových forem výuky, jako např. problémově či projektově orientované, nebo zvýšení podílu samostudia, to vše s výraznou podporou eLearningu. S tím souvisí i vytvoření podmínek pro snížení přímé výukové zátěže akademických pracovníků, které jim umožní věnovat více času inovaci a zvyšování kvality výuky, případně individuální práci s talentovanými studenty.

Vynikajícím studentům je třeba vytvářet vhodné studijní podmínky, a to včetně možnosti sestavit si strukturu výuky individuálně, tj. k základním předmětům oboru si zapsat předměty jiných oborů, popř. získat titul ve dvou oborech zároveň. Zvýšený důraz na kvalitu otevírá také prostor pro tvořivé provázání vysokoškolského studia s požadavky průmyslu a rozvoj praxí a stáží studentů. Cenným zdrojem informací jsou zejména naši absolventi, využijme proto jejich zkušeností získaných působením v úspěšných firmách.

Velmi důležitá je podpora internacionalizace výuky, zejména rozvoj výuky anglickém jazyce a zavádění mezinárodních studijních programů. Plně by se měl využít také potenciál nových výzev programu Erasmus Mundus, který umožňuje vzájemnou výměnu studentů i s mimoevropskými zeměmi.

Je také třeba hledat nové cesty, jak výuku zracionalizovat a zefektivnit, avšak bez újmy na její kvalitě. Jednou z cest je mapovat překryvy v oborech napříč ústavy a společně hledat takové možnosti řešení, které nebudou znamenat finanční ztrátu pro participující ústavy. Rozšiřování již dnes pestré nabídky magisterských studijních oborů pak musí být uvážlivé, zejména s důrazem na mezinárodní spolupráci.

Studenti doktorských studijních programů hrají velmi důležitou roli, a to jak v oblasti vědecké, výzkumné a vývojové činnosti, tak právě i v oblasti vzdělávání. Je proto zapotřebí jim vytvářet dobré podmínky pro práci a zajistit jejich dostatečné finanční ohodnocení. Podpořím proto hledání možností vedoucích k zvýšení jejich finančních příjmů. Běžným by se mělo stát také jejich zapojení do řešení projektů základního, aplikovaného nebo smluvního výzkumu a samozřejmostí jejich účast v projektech specifického vysokoškolského výzkumu. Na druhou stranu je však třeba dbát na to, aby řádně plnili své studijní povinnosti a realizovali vlastní publikační a tvůrčí činnost.

Vědecká, výzkumná, vývojová a další tvůrčí činnost

Fakulta strojího inženýrství VUT v Brně je v oblasti výzkumu a vývoje nejvýkonnější strojí fakultou v České republice. Udržení tohoto postavení do budoucna není možné bez podpory kvality jak ve vědě a výzkumu, tak i v oblasti spolupráce s průmyslem. Současně považuji za důležité více akcentovat multidisciplinární spolupráci napříč obory, a to zejména mezi obory technickými a přírodovědnými. S tím také přímo souvisí lepší využití potenciálu, který nabízí vzájemná spolupráce mezi jednotlivými ústavami fakulty a efektivní využití nově vybudovaných výzkumných kapacit, a to zejména v rámci NETME Centre.

Není však možné provozovat špičkovou vědu, aniž bychom byli součástí mezinárodní vědecké komunity. Chci proto podporovat začlenění fakulty do mezinárodních projektů a pomáhat vytvářet předpoklady pro zapojení zahraničních odborníků do práce na fakultě. Spolu s tím je nutné výrazně podpořit mobilitu studentů doktorských studijních programů a mladých akademických pracovníků.

Chtěl bych také, aby výuka v magisterských a doktorských studijních programech více vycházela ze základního a aplikovaného výzkumu vedeného akademickými pracovníky.

Vědecká a výzkumná činnost je založena na práci týmů kvalifikovaných odborníků, kterým je fakulta povinna vytvořit dobré pracovní podmínky. Je třeba se proto soustředit na zvýšení efektivity a profesionalizaci administrativní podpory řešených i nově podávaných projektů. Zlepšit by se také měl informační servis poskytující informace o nových projektových možnostech a posuzování rizik spojených se závazky a udržitelností projektů.

Větší pozornost chci také věnovat podpoře účasti fakulty i jednotlivých ústavů a pracovišť v asociacích a profesních sdruženích, které napomáhají zprostředkovat spolupráci s průmyslem. V souvislosti s novými evropskými projekty (např. program Horizont 2020) se pak jako zásadní jeví zapojení do celoevropských sdružení.

Závěr

K dosažení výše uvedených vizí a cílů je nutné, aby se fakulta stala jednotnou. Usilujme společně o jednotu ve smyslu jednoty akademických pracovníků a studentů, jednoty vzdělávání a vědy, jednoty ústavů a děkanátu. Tato jednotnost ale neznamená uniformitu, naopak má vycházet z integrace a spolupráce rozmanitých prvků a proudů uvnitř fakulty. V jedné věci se proto fakulta stát jednotnou nemusí, dokonce ani nesmí. A to v názorech. Je třeba respektovat jejich pluralitu, z diskuze nemají vzejít vítězové a poražení, ale má naopak posilovat mnohost hlasů a vést k jejich rozpoznávání. Mějme odvahu používat svého vlastního rozumu.

Návrh složení týmu proděkanů

Ing. Josef Bednář, Ph.D.	bakalářské studium
doc. Ing. Vladimír Fuis, Ph.D.	magisterské studium, mezinárodní studium
doc. Ing. Jiří Hlinka, Ph.D.	vnější vztahy, spolupráce s průmyslem
prof. Ing. Ivan Křupka, Ph.D.	tvůrčí činnost, doktorské studium

V Brně 18. listopadu 2013



Jaroslav Katolický

Programové prohlášení kandidáta na funkci děkana Fakulty strojího inženýrství VUT v Brně